
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2015:4

Antalet ledamöter i kyrkofullmäktige

Sammanfattning

I motion 2015:51 föreslås att kyrkomötet ger kyrkostyrelsen i uppdrag att göra en översyn av kyrkoordningens bestämmelser om antalet ledamöter i kyrkofullmäktige.

Utskottet anser att frågan, mot bakgrund av det arbete som kyrkostyrelsen redovisar i KsSkr 2015:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014*, är för tidigt väckt och föreslår kyrkomötet att avslå motionen.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:51.

Motionens förslag

Motion 2015:51 av Bengt Kjellgren och Suzanne Fredborg, Antalet ledamöter i kyrkofullmäktige

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att göra en översyn av kyrkoordningens bestämmelser om antalet ledamöter i kyrkofullmäktige.

Bakgrund

Enligt 3 kap. 5 § i kyrkoordningen gäller från och med den 1 januari 2014 att kyrkofullmäktige ska fastställa antalet ledamöter i fullmäktige till ett udda tal och till minst 15 ledamöter i församlingar med högst 5 000 röstberättigade, minst 25 ledamöter i församlingar med över 5 000 till och med 20 000 röstberättigade samt 35 ledamöter i församlingar med över 20 000 röstberättigade.

Antalet ersättare ska utgöra hälften av det antal platser som varje nomineringsgrupp får i fullmäktige. Om det då uppkommer ett decimaltal, avrundas detta till närmast högre hela tal. Det ska alltid utses minst två ersättare från varje nomineringsgrupp som har något mandat.

Före den 1 januari 2014 gällde att det skulle vara minst 15 ledamöter i församlingar med högst 5 000 röstberättigade, minst 19 ledamöter i församlingar med över 5 000 till och med 10 000 röstberättigade samt minst 25 ledamöter i församlingar med över 10 000 röstberättigade. I samfälllda kyrkofullmäktige gällde att det skulle vara minst 15 ledamöter i samfälligheter med högst 5 000 röstberättigade, minst 25 ledamöter i samfälligheter med över 5 000 till och med 20 000 röstberättigade, minst 35 ledamöter i samfälligheter med över 20 000 till och med 40 000 röstberättigade samt minst 45 ledamöter i samfälligheter med över 40 000 röstberättigade.

I specialmotiveringen till de bestämmelser som föreslogs i kyrkostyrelsens skrivelse (KsSkr 2012:5, Strukturfrågor, sid. 131) konstaterades att de minimital för antalet ledamöter som gällt för kyrkofullmäktige respektive samfällda kyrkofullmäktige skiljt sig åt. Kyrkostyrelsen konstaterade att det enligt de gällande bestämmelserna skulle finnas minst 45 ledamöter i samfällda kyrkofullmäktige i samfälligheter med över 40 000 röstberättigade. Enligt den föreslagna bestämmelsen skulle det minsta antalet ledamöter i de största församlingarna och pastoraten bli 35 ledamöter. Kyrkostyrelsen uttalade att minimiantalet justerades nedåt bl.a. med hänsyn till att det inte skulle finnas någon valkretsindelning vid framtida val till kyrkofullmäktige. När det finns en uppdelning på flera valkretsar krävs det, menade kyrkostyrelsen, fler mandat för att även mindre nomineringsgrupper ska bli representerade och för att nå en rättvis fördelning av mandaten mellan nomineringsgrupperna när man ser på valresultatet i en samfällighet som helhet.

Någon särskild motivering till förändringen när det gäller församlingar med över 5 000 till och med 10 000 röstberättigade gavs inte vare sig i kyrkostyrelsens skrivelse (KsSkr 2012:5) eller i Strukturutredningens slutbetänkande *Närhet och samverkan*, SKU 2011:2.

2013 års kyrkomöte beslutade, med anledning av motion 2013:28 att uppdraga till kyrkostyrelsen att inom ramen för en utvärdering av 2013 års kyrkoval göra en analys av och eventuellt föreslå ändringar när det gäller de förändrade kraven på minimiantalet fullmäktigeledamöter i församlingar och pastorat. I kyrkostyrelsens skrivelse 2015:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014* redovisas i bilaga 3, sid. 49 kyrkostyrelsens analys. Kyrkostyrelsen skriver att en promemoria har upprättats och remitterats. I promemorian konstateras att förmågan att besätta mandat i kyrkofullmäktige efter de förändrade minimikraven inte visar sådana problem som motiverar förslag till att åter ändra bestämmelserna. Kyrkostyrelsen anser dock, bland annat mot bakgrund av vad som framförts i några remissvar, att det finns anledning att fortsatt följa utvecklingen i syfte att säkerställa att kyrkoordningen innehåller ändamålsenliga bestämmelser om fullmäktiges storlek. En lämplig åtgärd under denna uppföljning kan bland annat vara att undersöka huruvida initialt tillsatta mandat i berörda enheter fortsatt är tillsatta i slutet av mandatperioden.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:51.
--

Utskottet noterar inledningsvis att det vare sig i kyrkostyrelsens skrivelse (KsSkr 2012:5) eller i Strukturutredningens slutbetänkande *Närhet och samverkan*, SKU 2011:2, gavs någon särskild motivering till förändringen avseende minimiantalet ledamöter i kyrkofullmäktige i församlingar med över 5 000 till och med 10 000 röstberättigade. Mot bakgrund av detta delar utskottet motionärernas bedömning att det är viktigt att följa utvecklingen i de församlingar som påverkades av kyrkomötesbeslutet 2012, såsom även kyrkostyrelsen redovisar i skrivelse 2015:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014*. Med beaktande av detta vill utskottet ändå poängtera att ledamötsplatserna i kyrkofullmäktige kunde besättas vid kyrkoval 2013. Utskottet gör därmed bedömningen att frågan är för tidigt väckt.

Utskottet gör också bedömningen att det är viktigt med en bred delaktighet och ett brett engagemang. Ett sätt att uppnå detta är att inte ha för små beslutande organ.

Utskottet noterar också att det i större utsträckning än idag går att få fler unga som förtroendevalda och att detta kan bidra till att besätta platserna i kyrkofullmäktige. Utskottet vill poängtera vikten av fler engagerade unga i Svenska kyrkan.

Utskottet föreslår, mot bakgrund av det arbete som kyrkostyrelsen beskriver och den ringa tid som gått sedan beslutet fattades, att motionen avslås.

Uppsala den 23 september 2015

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Magnus Edin, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Louise Callenberg, Claes Block, Aina Andersson, Anton Härder, Per Lindberg, Irma Carlsson, Maj-Lis Aasa, Olle Reichenberg, Kåge Johansson, Tomas Jansson, Birgit Kullingsjö, Bella Aune, Irene Oskarsson och Bo Hanson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Cecilia Clausen, Roberth Krantz, Sven Gunnar Persson, Birgitta Wrede, Stefan Aro, Johnny Lilja, Britt Kilsäter, Märta Brita Forsberg Svensson, Karin Forsell, Elsa Christersson och Ingrid Skäremo.

Biskoparna Johan Dalman och Sven-Bernhard Fast har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Vi reserverar oss till förmån för bifall till motion 2015:51.

Olle Reichenberg och Kåge Johansson.